

ПРЕС КЛИПИНГ

3. јул 2019.

НАСЛОВИ

Синдикати бојкотују рад Социјално-економског савета(стр.3)

Плате у Србији три пута мање, храна 20 одсто јефтинија него у ЕУ(стр.3)

Синдикати бојкотују рад Социјално-економског савета због дешавања у РГЗ(стр.5)

ПКБ заборавио на мале акционаре(стр.6)

Најаве о повећању плата и пензија основане(стр.7)

Чекајући плату од "магичних" 500 евра, Вучић има нови рок - пре краја године(стр.8)

Бркић: Не знам ниједну нормалну државу у којој се влада хвали растом пензија(стр.9)

Синдикати бојкотују рад Социјално-економског савета

Пише: Бета

Савез самосталних синдиката Србије (СССС) и Уједињени грански синдикат (УГС) „Независност“ саопштили су данас да најоштрије осуђују притиске на раднике, чланове синдиката као и то што „директор Републичког геодетског завода (РГЗ) и синдикат који је циљано основао свакодневно шиканирају запослене у тој фирми“.

„На тај начин се грубо крше сви прописи, укључујући и Устав који јемчи слободу синдикалног организовања“, наведено је у саопштењу.

Споразум о решавању проблема у РГЗ који је у име Владе Србије потписао министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић се, како се наводи, не поштује и чланови синдиката су изложени притисцима.

„РГЗ није једини пример непоштовања права на слободу синдикалног организовања, па не желимо да одржавамо социјални дијалог, само због Годишњег извештаја о напретску Србије у европским интеграцијама. Србија је земља у коју се позивају инвеститори промоцијом јефтиног рада и непостојања синдиката“, наведено је у саопштењу.

Додаје се да репрезентативне синдикалне организације СССС и „Независност“ неће учествовати у раду Социјално-економског савета (СЕС) док се не закаже тематска седница којој ће присуствовати и представници Владе Србије и на којој ће се разговарати о заштити радника.

Еуростат објавио упоредне податке о потрошњи домаћинства којима је обухваћен и регион Западног Балкана

Плате у Србији три пута мање, храна 20 одсто јефтинија него у ЕУ

Пише: М. Обрадовић

Последњих дана јуна статистичка агенција Европске уније Еуростат објавила је неколико анализа о потрошњи домаћинства која обухвата и земље из нашег региона а резултати су само још једна потврда ниског стандарда и у нашој и околним државама.

Тако је, рецимо, ниво укупне потрошње домаћинства у Србији на свега 48 одсто просека у ЕУ. По овом показатељу који је описан као мера благостања домаћинства, иза нас су само БиХ, Северна Македонија и Албанија, док су испред – сви остали. Оно што још више обесхрабрује је да чак и са тако ниским стандардом, ми трошимо више него што производимо будући да се наш БДП по становнику (мерен паритетом куповне моћи) налази на 48 одсто просека ЕУ.

Како објашњава Милојко Арсић, професор на Економском факултету у Београду, то значи да не можемо даље имати раст потрошње већи од раста производње. „То треба да буде циљ економских политика, да се повећа производња“, каже он.

Да нам је стандард мали то и није неко изненађење, али да видимо какве су цене хране у Србији у односу на европски просек. Као и у Црној Гори, укупан ниво цена хране и безалкохолних

пића налази се на 78 одсто просека ЕУ. Иако у јавности влада мишљење да је храна у рецимо Немачкој јефтинија него овде, подаци говоре другачије, 24 одсто је храна скупља у Немачкој. Ниво цена је доста мањи у Македонији (на 62 одсто просека ЕУ), али и у чланицама ЕУ Пољској (69 одсто) и Румунији (66 одсто) него у Србији. С друге стране у БиХ, Црној Гори и Албанији ниво цена хране и безалкохолних пића је сличан као и код нас. Просеку ЕУ смо по ценама најближи код млека, сира и јаја, где смо на 87 одсто европских цена, док је рецимо цена дуванских производа на свега 42 одсто просека ЕУ.

Најскупља храна у ЕУ је у Данској, затим у Луксембургу и Аустрији, али ту није и најскупља храна у Европи будући да су у Норвешкој и Швајцарској цене хране за 60 одсто веће од просека ЕУ.

Само информација о нивоу цена хране не значи толико ако не знамо колике су плате у Европи и код нас. Према анализама економисте Реиниса Фишера који годинама објављује те податке за у ЕУ, просечна нето плата у Унији у 2018. је износила 1.543 евра.

У Србији у децембру прошле године просечна нето зарада била је 443 евра, односно на свега 29 одсто тог просека. Ту најгоре стоје Албанија и БиХ чије су просечне плате тек на нивоу четвртине ЕУ просека. Рецимо и Хрвати плаћају храну 97 одсто просека ЕУ, а са платом од 800 евра што је 52 одсто европског просека.

Оно што додатно отежава нашу ситуацију је да храна и безалкохолна пића учествују са 34 одсто у потрошњи домаћинства, док рецимо у ЕУ је просек 12,2 одсто, а највеће учешће хране у потрошњи домаћинства је у Румунији 27,8 одсто и Бугарској 19,2 одсто. У осталим земљама је далеко мање.

„Разлика између европских и наших цена је мања код прехранбених производа, јер се углавном ради о разменљивим производима и нема баријера за трговину. Тамо су услуге много скупље него код нас. То се пре свега односи на становање, личне услуге као што су мајстори, фризер, лекари, адвокати... Свуда где је велико учешће радне снаге у ЕУ су високе цене“, објашњава Арсић додајући да је друга страна медаље то што смо ми неразвијени па нам је удео хране у потрошњи велики. „Када се примања буду повећавала, трошкови за храну неће расти том брзином. Количина потрошене хране остаће слична, само ћемо се квалитетније хранити. Правило је да како расте стандард тако се смањује учешће трошкова за храну у кућном буџету“, истиче Арсић.

Ко троши више него што производи

Већа потрошња од производње, није само одлика наше економије, већ и свих осталих земаља у региону које се надају евентуалном уласку у ЕУ, али и оних мање развијених чланица. Међу чланицама ЕУ, најмању потрошњу домаћинства има Бугарска на 56 одсто просека ЕУ, затим Хрватска на 63 одсто (мада има једнако висок БДП у односу на просек ЕУ), Мађарска са 64 одсто и Румунија која је на 70 одсто европског просека.

На другом крају скале су ултрабогате европске земље Луксембург, Немачка, Аустрија и Данска, чија је потрошња домаћинства од 114 до чак 132 одсто (Луксембург) већа од просека ЕУ, само што је и њихов БДП знатно већи од просечног БДП-а Уније.

За пристојан живот још бар 336 евра

Грађанима Србије за пристојан живот у просеку недостаје 336 евра више него пре осам година, оценио је Напредни клуб (НК), позивајући се на резултате истраживања са којима је ова организација упознала Београђане, делећи у Кнез Михаиловој улици делили летке „Достигнућа режима 2012 – 2019“.

„Овим желимо да дамо јасну слику не само шта је постигла влада Ане Брнабић, већ и Александра Вучића и Ивице Дачића. Подаци су поразни, Србија је сада гора земља за живот него 2003. и 2001. године“, оценио је председник Напредног клуба историчар Чедомир Антић.

Синдикати бојкотују рад Социјално-економског савета због дешавања у РГЗ

Савез самосталних синдиката Србије (СССС) и Уједињени грански синдикат (УГС) "Независност" саопштили су данас да најоштрије осуђују притиске на раднике, чланове синдиката као и то што "директор Републичког геодетског завода (РГЗ) и синдикат који је циљано основао свакодневно шиканирају запослене у тој фирми" и да неће учествовати у раду Социјално-економског савета док се не закаже тематска седница којој ће присуствовати и представници Владе Србије и на којој ће се разговарати о заштити радника.

"На тај начин се грубо крше сви прописи, укључујући и Устав који јемчи слободу синдикалног организовања", наведено је у саопштењу.

Споразум о решавању проблема у РГЗ који је у име Владе Србије потписао министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић се, како се наводи, не поштује и чланови синдиката су изложени притисцима.

"РГЗ није једини пример непоштовања права на слободу синдикалног организовања, па не желимо да одржавамо социјални дијалог, само због Годишњег извештаја о напретку Србије у европским интеграцијама. Србија је земља у коју се позивају инвеститори промоцијом јефтиног рада и непостојања синдиката", наведено је у саопштењу.

Додаје се да репрезентативне синдикалне организације СССС и "Независност" неће учествовати у раду Социјално-економског савета (СЕС) док се не закаже тематска седница којој ће присуствовати и представници Владе Србије и на којој ће се разговарати о заштити радника. запослени у више од 110 служби за катастар су 24. децембра прошле године обуставили рад незадовољни мањком кадрова, увећањем обима посла и смањењем примања. Штрајк је трајао је 72 дана. Штрајк је окончан почетком маја потписивањем споразума којим се Влада обавезала да ће захтеве штрајкача испунити до краја маја.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић је крајем маја напустио седницу Социјално-економског савета у знак незадовољства поводом тога што, како је објаснио шиканирања радника који су учествовали у штрајку.

Ту тврдњу демантовала је представница за медије РГЗ-а Маја Радовић која је за Инсајдер рекла да нису само учесници у штрајку премештени на друга радна места, већ и остали радници за чијим премештајем је било потребе.

Републички геодетски завод потом је крајем јуна саопштио да синдикат Независност РГЗ није више репрезентативан у тој институцији, док су у том синдикату за Инсајдер рекли да је ова одлука незаконита, да је последица штрајка и најављују жалбу Министарству за рад.

Извор: Бета, Инсајдер

ПКБ заборавио на мале акционаре

С. Б.

Пензионери и бивши запослени Пољопривредне корпорације Београд одлучили да туже државу. Србија 65 одсто друштвеног капитала превела у државни ЗАПОСЛЕНИ у Пољопривредној корпорацији Београд нису успели да стекну бесплатне акције свог предузећа. Друштвену имовину држава је, пре 10 година, превела у државну и тако им ускратила право на учешће у компанији. Део имовине ПКБ сада је већ приватизован, али пензионери и бивши радници траже надокнаду за своје акције. Основали су удружење "Рит" и тужили државу и Министарство привреде, ради исплате бесплатних акција. Процењују их на 11,9 милиона евра, а припремно рочиште је заказано за 6. септембар.

Министарство привреде је и суду, баш као и представницима удружења, објаснило да акције нису стекли, јер то право произилази из друштвене, а не државне имовине. Како је ПКБ трансформисан у државну компанију, то право су изгубили. Удружење "Рит" зато и тражи да се прогласи ништавим закључак Владе, а потом и споразум, којим је 65 одсто друштвене имовине фирме претворено у државну.

- Законом о приватизацији је регулисан пренос акција запосленима у поступку продаје јавним тендером, што је са овом фирмом касније и урађено, септембра прошле године - објашњава Саша Гемаљевић, адвокат Удружења "Рит". - Капитал за стицање акција без накнаде применом тендера чини највише 15 одсто капитала који се приватизује. Приликом преноса 65 одсто друштвеног у државни капитал, морало се издвојити тих 15 одсто за мале акционаре. То би било 9,7 одсто од читаве компаније. То није учињено и то је суштина проблема.

Одштетни захтев, непуних 11,9 милиона евра, бивши радници су израчунали у односу на цену која је постигнута продајом дела имовине "Ал Дахри". Припремно рочиште је заказано најпре за 21. мај, али је одложено због достављене обимне документације.

- Тражили смо и привремену меру забране отуђења имовине, јер је крајем марта била оглашена продаја још 55 хектара, у Комаревој хумци, у Ковилову - објашњава Гемаљевић. - Суд је, међутим, одбио наш захтев као неоснован. Наша жалба на одговор суда је сада пред Апелационим судом.

ПРОПУСТИЛИ УПИС

ЗАКОН о расподели бесплатних акција, осмишљен управо због запослених у државном сектору, који су остали без удела у својим фирмама, усвојен је 2008. године. У то време ПКБ је већински друштвена фирма, а радници нису имали разлога да не верују да ће им припасти обећани удео. Све и да су желели, тако су пропустили надокнаду у виду акција државних компанија, које су дељене свим пунолетним грађанима који пре тога већ нису постали акционари.

Најаве о повећању плата и пензија основане

Гувернерка Народне банке Србије Јоргованка Табаковић изјавила је данас да су најаве о повећању плата и пензија до краја године основане и да то ни на који начин неће угрозити ниску инфлацију ни стабилне јавне финансије.

„Од априла 2017. закључно са јучерашњим датумом, купили смо 3,7 милијарди евра и тиме ојачали девизне резерве ове земље. Онда је јасно да је прилив и већа понуда девиза него њихова тражња, а то је један од резултата до којих смо дошли од 2012. године”, рекла је Табаковић за ТВ Прва, поводом 135 година постојања НБС, преноси ТаЊуг.

Према њеним речима, један од резултата је и заоставштина Александра Вучића - координација фискалних и монетарних власти.

„Народна банка у координацији с Владом, то се види на сваком монитору мењачнице у Републици Србији и то је најбоља слика нашег рада”, истакла је гувернерка.

Она је истакла да је раст од 17 достигао 22 одсто и да је то реинвестирана добит предузећа која овде раде која су одлучила да не исплате добит оснивачима у иностранству, већ да их поново уложе у Србији.

„Ми радимо на инвестиционом амбијенту и то је одговорна Србија која држи до своје речи и она има намеру да дугорочно постиже у смислу ниске инфлације, стабилног привредног окружења у којем се поуздано зна да је ово држава у којој расте порез на добит”, рекла је Табаковић.

Према њеним речима, такав однос извршне власти, председника владе, односно данас председника државе и НБС, довео је до тога да је привреда Србије из губитка од пре пет година дошла до 4,2 милијарде евра добити.

„То је процес који се не дешава преко ноћи, то је резултат консолидације јавних финансија подстакнутим од 2012. мерама монетарне политике а онда и подржаним од 2014. до данас. Тај резултат, вишак у државној каси биће бити усмерен највише у инфраструктуру и повећање животног стандарда”, рекла је Табаковић.

Гувернерка је упутила и савет грађанима да се угледају на државу када је реч о уређењу финансија.

„Подвучите црту испод лоших резултата, немојте да скривате истину ни од себе ни од других, јер да бисте почели да решаваате проблеме морате да видите ко у породици троши а ко зарађује и да уравнотежите очекивање са реалним могућностима и да не чекате никаву помоћ, да не тражите изговоре, као што их Србија није тражила већ је ушла у озбиљне реформе”, објаснила је она.

Додала је да без тимског рада, јединства и циља и идеје за коју држава ради не би могло да се прича о курсу који је око 118 евра.

„Не бисмо могли ни да причамо о никад већим девизним резервама које су прешле 12 милијарди евра, а да су нето, чисте државне резерве преко 10 милијарди, да не дугујемо ММФ ни динар и да је у тим девизним резервама само 1,9 милијарди обавезна резерва банака. Све остало је држави на располагању да уређује своју стабилност”, рекла је она.

Како је објаснила, куповина злата представља диверзификацију девизних резерви ради одржавања финансијске стабилности.

„Тих преко 21 тоне злата које имамо значи да треба водити рачуна да се штеди док се има, а не онда кад се нема и жали се за временима што нисте онда кад сте могли”, закључила је гувернерка Табаковић.

Чекајући плату од "магичних" 500 евра, Вучић има нови рок - пре краја године

АУТОР:

Маја Ђурић

Становницима у Србији годинама се обећава раст стандарда. Између осталог и просечна плата од 500 евра. Колико је, економски, Србија заиста снажна и колико су такве најаве реалне?

"За годину дана бићемо земља са највишим просечним платама, бићемо земља која је по први пут успела да многе од њих претекне у последњих стотину година, од Првог светског рата па на овамо", рекао је председник Србије Александар Вучић.

А готово од самог почетка владавине Српске напредне странке, шеф напредњака, осим обећања да ће грађани живети боље, обећава и да ће просечна плата у Србији бити пет стотина евра.

Хронологија истих изјава на ту тему сеже још у 2016. годину, када је садашњи председник јавности саопштио да ће плата бити 500 евра, а онда су рокови за испуњење тог обећања почели да се померају.

У јануару 2016. Александар Вучић је најављивао: плате у 2017. биће 500 евра. Рок је померен за почетак 2018, а у међувремену прогнозирана је просечна плата од 395 и 430 евра. У 2017. најављено је да ће крајем 2018. плата бити 500 евра, а у 2018. да ће до краја те године бити достигнута поменута цифра.

Како ниједне године просечна плата није достигла ту више пута најављивани цифру - председник Србије сада за старо обећање има нови рок.

"Пре краја године, просечна плата у Србији биће више од 500 евра", рекао је.

А све, каже Вучић, зато што Србија има суфицит у буџету. Да постоји простор за повећање плата и пензија, не поричу ни у Фискалном савету. Буџетске бројке оцењују као добре.

"Имали смо драматичну ситуацију и успели смо да се консолидујемо. Пензије ће бити повећане за шест одсто. Извесно је и повећање плата - оно ће се, међутим, и даље базирати на дискреционим одлукама Владе, што није добро", наводи члан Фискалног савета Никола Алтипармаков.

Аналитичатри, међутим, сматрају да је није могуће да се до краја 2019. године испуни обећање и просечна плата достигне "магичних" 500 евра. Два су разлога за то, појашњавају: износ актуелне просечне плате који је и даље низак, а други разлог се крије у томе што је продуктивност српске привреде слаба.

"По извештају Републичког завода за статистику, од 25.06. просечна плата је износила 54.625 динара, што када се пренесе у евре, пошто је цела прича у еврима - онда је то тачно 463 евра. Да би се достигло до краја године 500 евра, потребно је да буде повећање од оквирно 8 одсто просечне плате, што је доста тешко, треба бити заиста оптимиста, па поверовати да ми то можемо", сматра Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије.

"Примања, пре свега, у приватном сектору, зависе од продуктивности привреде, раста продуктивности, ми немамо неки већи раст продуктивности да би се то одразило на плате, чак тих 500 евра можда и не би било тако добро јер би брзо достигли ниво плате који привреда не

може да издржи. Једноставно то би значило смањење конкурентности привреде", каже економски новинар листа "Данас" Милош Обрадовић.

Упркос оптимистичним прогнозама политичара, аналитичари упозоравају да плате не треба да расту више од привредног раста, који је у случају Србије око 3,5 одсто. А тиме, закључују, плата од 500 евра остаје и даље недостижна

Бркић: Не знам ниједну нормалну државу у којој се влада хвали растом пензија

Новинар Миша Бркић оценио је у Новом дану ТВ Н1 да Влада Србије погрешно мери своје резултате растом плата и пензија, и да би мерила успешности једне власти требало да буду грађанска права и слободе.

Председница Владе Србије Ана Брнабић изјавила је јуче да је "веома задовољна" резултатима рада Владе у претходне две године, наводећи да су највећи успеси очување финансијске стабилности и покретање трансформације економије и администрације на бази дигитализације.

Увођење е-Управе, односно електронског папира, и Бркић види као успех Владе, али истиче да му се чини да није урађено много више других ствари није на побољшавању и услова живота и амбијента у Србији.

Перцепција се, како је рекао, погрешно усмерава тражењем одговора на питање колико су у претходном периоду прасле плате и пензије.

"За пензије Влада не би требало да има никакав посао. То је стечено право, не знам ни једну нормалну демократску државу у свету у којој се влада хвали растом пензија. То је област која је потпуно одвојена од Владе, Влада нема ништа с тим, осим као што је био случај у Србији да власт потроши пензиони фонд, па сад имамо проблем, и сад се Влада хвали нечим што није њен ни посао, ни задатак, ни функција", истакао је Бркић.

Када је реч о платама, саговорник Н1 сматра да е лако прелази преко чињенице да се углавном прича о платама у државној администрацији и државним предузећима, где зараде великог броја запослених зависе од воље Владе, а не ефикасности и продуктивности као што би требало да буде.

"ЕПС је кључни разлог зашто БДП споро напредује. Моје питање је да ли запослени у ЕПС-у треба да имају раст плата или стагнацију плата? Јер се плата обично везује за продуктивност", указао је.

Чињеница да смо фокусирани на раст плата и пензија, према Бркићевој оцени, показује да још живимо у страом и неререформисаном систему.

"У државама у којима драстично преовлађује приватни сектор, небитно је да држава прича о висини плата. Овако остаје утисак да држава нешто нама даје, нешто незаређено, и да она брине о радно способним људима. Када бисмо завршили озбиљне економске реформе на које нас терају сви - и ММФ, и Светска банка, и ЕУ - онда то питање више не би било важно, из тог контекста би Влада испала као играч. А да ли је Влади стало да као играч испадне из игре? Мислим да није. Зато држимо реформе на ниском нивоу", уверен је Бркић.

Када немате владавину закона, онда је све могуће

Као минус види то што се власт хвали довођењем страних инвеститора, јер би у "нормалну државу" инвеститори долазили сами, као у нпр. Словачки или Чешку где их председник и премијер "не вуку за рукав", већ долазе због услова пословања.

Упитан какви су услови пословања у Србији, Бркић је цитирао холандског амбасадора који је недавно изјавио да "закони у Србији не гарантују ништа". Уместо тога, страни инвеститори, подсетио је гост Новог дана, прво долазе код председника Републике и са њим договоре све услове, а јавности никада не сазна какве.

"Суштина демократије је владавина закона. Када немате владавину закона, онда је све могуће. Онда је ово слободна зона у којој свако може да ради шта хоће, нарочито ако има моћ, а мислим да људи који су у власти имају моћ. Чак и они који нису у власти, али су блиски, имају моћ", казао је Бркић.

Дијалог мора да се води

Гост Новог дана указао је и на нетрпељивост власти према другачијем мишљењу, нарочито према медијима који критикују њен рад. Није необично да и у демократским државама поједини листови јавно подржавају власт или опозицију, али они због тога не добијају етикете издајника и непријатеља народа, подсетио је Бркић.

"Кључни проблем је што се нетрпељивост овде сервира из врхова власти. Онда није проблем да неко са нижих нивоа, неко са улице, може свашта ружно да каже и учини неком новинару. Јако демократско друштво почива на дијалогу, дијалог се води у јавном простору, а јавни простор су медији, тако држава јача капацитете", истакао је.

Бркић је поручио и да за Србију није добро да се на револуционарни начин мења власт.

"Мислим да смо изашли из те фазе и да власт треба на демократски начин да се мења", казао је он. Каква год да је опозиција, каква год да је власт, и какви год да су медији, дијалог мора да се води, закључио је Бркић.